

hike & bike

UTVECKLAD CYKELTURISM I SOTENÄS

MED FINANSIERING FRÅN

- 1 Samverkanspartners
- 2 Om projektet
Utvecklad cykelturism i Sotenäs
- 3 Sammanfattning
- 4 Koncept Hike & Bike
Marknadsföring, affärsmodell
samverkan Points och Partners
- 5 Goda relationer
Så kan olika intressen och
behov tillgodoses
- 6 Aktörsdialog
Naturturism och Turism på annans mark
Markägare och besöksnärlingsaktörer
på samma arena
- 7 Framtida cykelområden
Permanent och säkra lösningar för hållbar
utvecklad cykelturism i Sotenäs
- 8 Efter projektet – vem gör vad?

1. Samverkanspartners

SOTENÄS KOMMUN/näringsliv och utveckling, har varit projektägare med besöksnäringsexplore Åsa Andersson som projektledare. Elitcyklisten Mattias Carlsson, med mångårig erfarenhet av att etablera cykelområden och utarbeta modeller för strukturer kring cykling, har i projektet bland annat ansvarat för att identifiera och ta fram lämpliga cykelrutter samt dialog med markägare.

SOTENÄS TURISTFÖRENING har genom sina medlemmar bidragit till att skapa dialog och samverkan mellan besöksnäringens företag och aktörer.

TRF SOTENÄS har genom sina medlemmar tagit in markägareperspektivet i projektet samt utarbetat förslag till vidare utveckling av cykelområden.

FÖRETAGARNA SOTENÄS har varit en drivande part för att skapa förutsättningar för binda samman företagande på mindre orter genom hållbara transportvägar.

TILLVÄXTVERKET huvudfinansiär samt värdefull samordnare av erfarenhetsutbyte mellan liknande projekt.

Sotenäs
kommun

företagarna
Sotenäs
Turistförening

MED FINANSIERING FRÅN

Projektledare/kontakt:

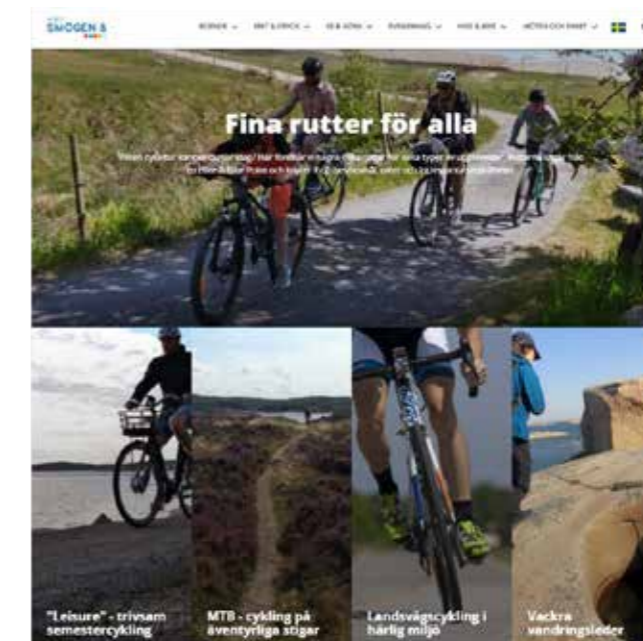
Åsa Andersson, Sotenäs kommun
asa.andersson@sotenas.se tel: 0523-664006

PROJEKT UTVECKLAD CYKELTURISM I SOTENÄS har haft tre tydliga fokus under projektperioden. Tonvikten har lagts på att utveckla ett koncept för samverkan mellan besöksnäringens aktörer samt skapa en gemensam "produkt" för att utveckla cykelturism i Sotenäs. Genom detta har konceptet Hike & Bike formulerats, där lämpliga cykelrutter på redan befintliga vägar/stigar har identifierats och kommunicerats.

Projektet har även undersökt hur det skulle gå att utveckla cykelområden och skapa nya cykelbara leder på ett kostnadseffektivt sätt och med minsta möjliga miljöpåverkan, genom ett utkast till beräkningsunderlag för ett framtida pilotområde.

Ett tredje fokus har legat på samverkan mellan olika intressen och aktörer, såsom markägare, förvaltare och besöksnäringens aktörer.

Projektet har genomförts under perioden 1 mars 2020 – 30 september 2020, slutredovisas 31 mars 2021.

**HIKE & BIKE
DIGITAL PLATTFORM**

med förslag på cykelrutter,
boenden, mat och fikaställen,
sevärdheter och besöksmål

[www.vastsverige.com/
sotenas/hike--bike](http://www.vastsverige.com/sotenas/hike--bike)

3. Sammanfattning

Foto: Henrik Petterson/Upplevelsefilm

SOTENÄS KOMMUN är en populär plats att besöka framför allt sommartid – då lockar hav, skärgård, fisk och skaldjur, shopping och nöjeslivet på Smögenbryggan.

Här finns en större potential än så – en fantastisk och tillgänglig natur med stor variation, perfekt för aktiva naturupplevelser – året runt. Cykling och vandring är tydliga besöksanledningar för flera målgrupper.

En stor utmaning för cykling har varit att det saknas säkra cykelområden, där befintliga cykelområden huvudsakligen utgörs av smala och tidvis hårt trafikerade vägar.

KONCEPTET. Genom att identifiera befintliga möjligheter till trygg och varierad cykling har projektet formulerat konceptet Hike & Bike – en samverkansplattform med föreslagna cykelrutter och vandringsleder med utgångspunkt från fyra noder, så kallade Hike & Bike Points. Intressanta besöksmål, boendeanläggningar, butiker, restauranger som ytterligare förhöjer upplevelsen för besökaren har presenterats som Hike & Bike Partners.

AKTIVA NATURUPPLEVELSER. I Sotenäs finns sedan 1980-talet väl utvecklade vandringsleder på Soteleden och Kuststigen, där det under senare år pågått ett medvetet arbete att utveckla tydligare tillgänglighet. Därför var det naturligt att integrera och presentera även befintliga vandringsleder, samt forma rundslingsor, i Hike & Bike-konceptet.

MARKÄGAREDIALOG. Möjligheten att kunna erbjuda tydlig information om lämpliga områden för cykling har också varit en utgångspunkt i diskussionerna med berörda markägare.

Intresset för aktiva naturupplevelser är stadigt ökande – och därmed även belastningen av privata marker. Genom att tydligt kommunicera möjliga rutter och därmed kanalisera och rikta nyttjande av cykling på utpekade stigar har man kunnat begränsa slitaget på övriga marker.

UTVECKLADE CYKELOMRÅDEN. Behovet av alternativa möjligheter att skapa säkra cykelområden för att kunna cykla mellan besöksmål kvarstår. Därför presenteras även ett underlag för möjlig utveckling.

4. Konceptet Hike & Bike

4 Hike & Bike Points

Över 50 Hike & Bike Partners

3 målgrupper av cyklister

16 cykelrutter

363 km cykling

8 vandringsrundslingor
= totalt 60 km

9 dagsetapper vandring

Digital plattform:

www.vastsverige.com/sotenas/hike--bike

Instagram och facebook
@hikebike_sotenas

3 inspirerande filmer
på Youtube om cykling
i Sotenäs producerade på
uppdrag av Sotenäs
Turistförening

<https://www.youtube.com/watch?v=Nu-08kOeEA>

Det här är Hike & Bike

Att cykla och vandra i Sotenäs ger oss en helt nära och unik naturupplevelse med skärgård, skogsstigar, klippor och badmöjligheter.

Välkommen att upptäcka detta med Hike & Bike i Sotenäs.

Med utgångspunkt från en Hike & Bike Point har vi planerat olika vandringsförslag och cykelrutter som passar olika typer av cyklister. Du som vill cykla lite lugnt med fika i cykelkorgen, stanna till vid ett bra glasscafé och kanske ta ett bad väljer "Leisure"-rutterna som går på huvudsakligen lågtrafikerade småvägar. Du som vill utforska lite mer äventyr kanske testat en MTB-rutt på skogsstigar och småvägar. Och vill du träna så kan du välja en Landsvägsrutt.

Oavsett vilken cyklist du är och vilken upplevelse du är ute efter är det viktigt att tänka på att du cyklar på eget ansvar. Vissa vägar ÄR mycket trafikerade av bilar, speciellt sommartid. Andra skogsstigar går över privat mark och delas med vandrare och betesdjur. Det är mycket viktigt att tänka på att många samsas och att alla måste visa hänsyn till varandra. Så var rädd om dig – och andra – så kan ditt Hike & Bike-äventyr bli en fantastisk naturupplevelse.

BESÖK EN HIKE & BIKE POINT och börja ditt äventyr. Här finns all information du kan behöva, har du inte egen cykel går det hos de flesta att boka och hyra.

Cykelrutterna som vi föreslår går förbi många spännande platser och ställen som är värda att stanna lite extra på – vi har listat Hike & Bike-Partners, där du kan bo, fika, handla eller få service.

Foto: Henrik Pettersson/Upplivelsefilm

EN HIKE & BIKE POINT som Hunnebostrands Vandrarhem är en perfekt utgångspunkt för äventyr i Sotenäs med fina vandringar och cykelmöjligheter i närområdet.

BESÖKSMÅL. Hike & Bike-rutterna går förbi många trevliga platser att besöka och stanna till lite extra på. Genom Hike & Bike knyts besöksmål samman och skapar attraktiva cykelområden.

Sotenäs i norra Bohuslän har fantastisk natur och goda förutsättningar för vandring och cykling. Konceptet Hike & Bike presenterar 16 rutter lämpliga för tre olika typer av cykling: stigcykling, landsvägscyking och mysiga turer på långgrafikerade vägar för semestercyklisten.

LEISURE-cykelkorgscyking

#H1	Hunnebostrand-Bovallstrand	25 km
#H2	Hunnebo-Askum-Uleberg	12 km
#H5	Hunnebostrand-Ramsvik	26,5 km

#NA2	Nordens Ark-Hunnebostrand	30 km
#NA3	Nordens Ark-Bovallstrand	26 km

#BM2	Bohus-Malmön Runt	10,5 km
------	-------------------	---------

MTB-stigcykling

#H4	Hunnebostrand-Bovallstrand	29 km
#H6	Hunnebostrand-skog & land	16 km

#NA1	Nordens Ark-Bovallstrand	36,5 km
#NA4	Nordens Ark-skogarna	9,5 km

#T1	Tumlaren-Bua	31,5 km
#T2	Tumlaren-berg & skog	15 km
#T3	Tumlaren-Johannesvik	9,5 km

#BM1	Bohus-Malmön MTB-runt	13 km
------	-----------------------	-------

Cykelrutter, LVG-landsväg

#H2	Hunnebostrand-Askum-Ulebergshamn	12 km
-----	----------------------------------	-------

#H3	Hunnebostrand-"Sotenäs runt"	45 km
-----	------------------------------	-------

#H5	Hunnebostrand-Ramsvik	26,5 km
-----	-----------------------	---------

Ladda ner din favorittur till din cykeldator eller telefon genom QR-koden

Varför Hike & Bike?

Dagens invånare och besökare vill vistas i naturen, cykla och vandra. För miljön och hälsan. Och för upplevelsen.

Men den lokala infrastrukturen innebär stora utmaningar. Det är därför viktigt för vår framtida utveckling att hitta möjligheter till hållbart resande och knyta ihop gröna korridorer mellan samhällen och besöksmål.

I väntan på utbyggnad av cykelvägar/banor har projektet valt att arbeta med det som faktiskt finns och att utveckla samverkan mellan olika aktörer. Genom Hike & Bike presenteras ett gemensamt koncept för cykling, vandring och hållbara upplevelser i Sotenäs.

RESULTAT AV HIKE & BIKE Ett ökat utbud av cykelmöjligheter och förslag till vandring för besökare och invånare.

Genom att föreslå lämpliga cykelrutter undviks att cyklister cyklar på olämpliga ställen, vilket innebär ökad hänsyn till markägare, trafikanter, vandrare och övriga.

Hike & Bike har också skapat nya möjligheter för besöksnäringens företag/näringsidkare att förlänga säsongen genom aktiv och hållbar naturturism.

Företagens samverkan i Hike & Bike kan även resultera i gemensamma insatser, erbjudanden och samordning av exempelvis cykeluthyrning och service till besökare.

EFTER PROJEKTETS SLUT:

En styrgrupp har bildats av besöksnäringens aktörer för att utveckla "erbjudanden", marknadsföring och informationsmaterial samt ytterligare stärka det gemensamma samarbetet kring Hike & Bike.

RÖSTER & REAKTIONER

- » Rundorna har tagit mig till fina vägar och vackra platser jag aldrig varit på trots att jag cyklat i över 15 år i kommunen.
- » Så många spännande rundor att välja på, hela sommaren är räddad!
- » Lätt att hitta och navigera med hjälp av appen ifrån RWGP.
- » Fint med alla tipsen längs rundan.
- » Jag är rädd att vi kommer få för många "snabbcyklare" som kommer störa vandrarna.
- » Bra förarbete att hitta och beskriva lederna dessutom föredömligt presenterat!
- » Vi har redan för många som cyklar på våra marker. Vi vill inte locka ut fler.
- » Ett mycket bra initiativ och som verkligen ligger rätt i tiden. Det här har garanterat uppskattats av många och fler kommer det att bli när det fått ännu mer spridning.

5. Goda relationer

Goda relationer mellan aktörer

Ett fokus för projektet har varit samverkan mellan olika intressen och aktörer, såsom markägare, förvaltare och besöksnäringens aktörer. Flera intervjuer har gjorts med berörda markägare, boende, ideella föreningar, boendeanläggningar och aktörer för att inhämta tankar kring behov, förväntningar och farhågor.

Störande cykeltrafik, belastning och slitage på stigar, kollisionrisk och intressekonflikter mellan såväl djurhållare som cyklister och vandrare har varit bland de orosmoment som på förhand diskuterats.

Med anledning av detta har vikten av att visa varandra hänsyn kommunicerats så tydligt som möjligt i all information, skyltar har satts upp i områden där dessa risker förutsätts – och dialog med boende och markägare har skett kontinuerligt.

FRÅGAN OM "ÅTERBETALNING" till markägare har också lyfts. När allt fler människor vill åtnjuta aktiva naturupplevelser, innebär detta även ökad belastning och slitage på naturresurserna som till stor del utgörs av privata markägares egendom. Med anledning av detta har projektet tydligt slagit fast att en fortsatt diskussion om att skapa en gemensam samverkansorganisation/förening eller liknande är av största vikt.

ETT OMTÄNK TIDIGT I PROJEKTET med anledning av rådande pandemiläge medförde att tyngd-vikten av projektet lades på att forma konceptet Hike & Bike för att få en förväntad större utväxling och positiv effekt för att gynna den lokala besöksnäringen.

Detta innebar samtidigt mindre fokus på att utforma en metod för att formalisera markägaredialog och en modell för hållbara markägareöverenskommelser.

Muntliga markägaredialoger har genomförts med de flesta större berörda markägare. Konceptet Hike & Bike och dess cykelrutter har varit att betrakta som ett pilotförsök under säsongen 2020, med uppföljande diskussioner om en förlängning.

Projektgruppen, berörda markägare och besöksnäringens aktörer enades efter projektidens slut att fortsätta med samma konceptupplägg och förslag till cykelrutter även säsongen 2021. Avgörande är dock en flexibilitet och lyhördhet för att göra förändringar i föreslagna rutter om markägare så önskar.

RESPEKT När fler människor vistas i naturen krävs också att man visar varandra respekt. I vissa fall måste särskilda åtgärder göras för att undvika situationer som denna. Information och självständande grindar är ett försök att komma tillrätta med detta.

FÖRBÄTTRINGAR FÖR MARKÄGARE OCH NYTTJANDE AV MARK.

Flera markägare har under dialog i projektet uttryckt behov av insatser för att undvika negativ påverkan på lantbrukets förutsättningar, slitage på mark och leder samt även kunna förbättra tillgängligheten för cyklister och vandrare.

En insats skulle kunna vara att utveckla och uppföra självständande grindar för att förhindra besvär i områden som omfattas av cyklister och vandrarens nyttjande av stigar/småvägar över betesmarker och djurhållning. Därför har projektet skissat på lämpliga lösningar och även tagit fram tre prototyper för att testa dessa på utsatta platser. En av grindarna har monterats vid Klevs lantbruk, Bovallstrand. Två grindar har monterats vid Lindals lantbruk nära Örn.

EFTER PROJEKTETS SLUT: För att få möjligheter till fortsatta investeringar för att förbättra tillgängligheten och användande av privata marker krävs att en gemensam samverkansorganisation undersöker former för finansiering och fördelning av resurser. En ekonomisk modell för insatser, förbättringar, åtgärder vid slitage etc behöver utvecklas vidare.

6. Aktörsdialog

Markägare och besöksnäringens aktörer i Sotenäs

Naturturismens möjligheter – och vilka hinder finns det?

Under denna frågeställning samlade projektet berörda markägare och besöksnäringens företagare till en gemensam nätverksträff och workshop, med ambitionen att hitta en arbetsform för bra balans och möjlighet att utveckla naturturismen i Sotenäs så att det gynnar alla.

”Naturturism eller friluftsliv? Intresset för att vistas i naturen är stort – och här har Sotenäs en stor möjlighet att utveckla just naturturismen, att skapa reseanledningar och göra affärer av det. Besökaren vill resa, uppleva – och är villig att betala för det. Här kan vi skapa en schysst och hållbar naturturism, som alla har glädje och nytta av.”

Joakim Hermansson, Upplevelsebolaget Uddevalla
samt vd, Naturturismföretagarna

TURISM PÅ ANNANS MARK. Vad innebär egentligen allemansrätten? Hur drar man gränsen mellan kommersiellt och ideellt nyttjande? Detta kan vara svårt att styra upp. Nyckeln till hållbar och framgångsrik naturturism ligger i ett gott samarbete mellan markägare och turismföretag, detta tror föreläsaren Erik Evestam, LRF, som ser stora utmaningar i ett växande friluftsliv och naturturism.

”För att det ska bli verklighet är nödvändigt med dialog och överenskommelser. Viktigt med samarbete, att inte tvinga sig fram.”

Sotenäs har sedan många år etablerade vandringsleden Soteleden, som till stor del byggs på muntliga överenskommelser – där ett arbete pågår att uppdatera markägareöver-

Joakim Hermansson, Naturturismföretagarna

Erik Evestam, LRF

enskommelser. Där är det viktigt att även inkludera fler aktiviteter och ökat intresse för naturturism, när många aktörer och aktiviteter ska samlas. Det kan lätt uppstå konflikter, inte bara med markägare utan även olika aktiviteter i naturen.

”Även kommersiella intressen är viktiga – vi vill ju att det ska bli ännu mer kommersiellt, generera ökad sysselsättning och lönsamhet i de bygder där det behövs. Nyckeln till lönsamhet är att det finns ett entreprenörskap som skapar de här möjligheterna och skapar fler jobb på landsbygden. Lantbruket och besöksnäringen har kanske något gemensamt – båda är dåliga att ta betalt.”

Erik Evestam, LRF

VÄRDEFULLA UPPLEVELSER är värda att betala för. En utmaning för aktörerna i Sotenäs är hitta ett sätt för att generera pengar, som även kan användas för att ersätta markägaren att sköta drift och underhåll. Exempel på arbetssätt kan vara att se hur DANO. Dalsland-Nordmarken, ideell förening för hållbar kanotturism i Dalsland, arbetar kring liknade frågor, bland annat genom försäljning av Naturvårdskort.

Det finns även en stor efterfrågan på nya cykelmöjligheter och bättre cykelvägar längs de stora vägarna. En ambition i projektet har varit att försöka ta fram en möjlig plan på hur det skulle kunna se ut, parallellt med övriga infrastrukturella processer.

UTMANING EFTER PROJEKTETS SLUT: Behov av fortsatt dialog mellan parterna, viktigt med möjligheter att mötas. Projektet har tydligt identifierat ett behov av en gemensam organisation/forum för att utveckla samverkan mellan förvaltare, markägare, besöksnäringens aktörer och evenemangsarrangörer. Detta måste parterna fortsätta att arbeta kring gemensamt efter projektets slut.

8. Efter projektet

Vem gör vad efter projektet

KONCEPTET HIKE & BIKE En arbetsgrupp med representanter från besöksnäringens aktörer arbetar vidare med samverkan för Hike & Bike Points och Partners, produktutveckling kopplat till cykling och vandring samt marknadsföring av konceptet Hike & Bike.

SOTENÄS KOMMUN/besöksnäringens utveckling, administrerar turistinformation kring Hike & Bike i form av digitala plattformen www.vastsverige.com/sotenas/hike--bike Besöksnäringens utvecklaren fungerar även som samordnare och kontakt mellan kommunorganisationen, besöksnäringens företag och markägare.

Genom kommunens organisation med ansvar för vandringsleder och motionsspår arbetas vidare för att utveckla en metod för samverkan mellan markägare, förvaltare och aktörer.

CYKELRUTTERNA finns kvar digitalt ytterligare en säsong, med vissa förändringar. Därefter bör en gemensam samverkansorganisation formulera ramar för hur detta ska kunna förvaltas och utvecklas över tid.

CYKLING I SOTENÄS KOMMUN har allt tydligare tagits upp på agendan. På initiativ av en politisk grupp för strategisk utveckling av vägar i Sotenäs har kommunorganisationen fått i uppdrag att ta fram ett förslag för en sammanhållen strategi för kommunens väg- och cykelnät.

Projektledare/kontakt:

Åsa Andersson, Sotenäs kommun
asa.andersson@sotenas.se
tel: 0523-664006

Expert, cykelturism:

Mattias Carlsson
mattias@abloc.se
tel: 076-1824247

Foto: Mattias Carlsson